

PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 21 Medi 2020

- YN BRESENNOL:** Y Cynghorydd Gwilym O Jones (Cadeirydd)
Y Cynghorydd Glyn Haynes (Is-gadeirydd)
- Y Cynghorwyr T LI Hughes MBE, K P Hughes, Vaughan Hughes, R LI Jones, Alun Roberts, Dafydd Roberts, Margaret M Roberts a Nicola Roberts.
- Y Cynghorydd Llinos M Huws – Arweinydd y Cyngor,
Y Cynghorydd R Merion Jones – Aelod Portffolio (Addysg, Llyfrgelloedd, Diwylliant ac Ieuencid),
Y Cynghorydd Alun Mummery – Aelod Portffolio (Tai a Chefnogi Cymunedau),
Y Cynghorydd Bob Parry OBE FRAGS – Aelod Portffolio (Prifffyrdd, Eiddo a Morwrol),
Y Cynghorydd Dafydd R Thomas – Aelod Portffolio (Busnes y Cyngor),
Y Cynghorydd Robin Williams - Deilodd Portffolio (Adnoddau)
- WRTH LAW:** Prif Weithredwr,
Dirprwy Brif Weithredwr,
Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151,
Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc,
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol (Dros Dro),
Pennaeth Gwasanaethau Tai,
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd,
Rheolwr Sgriwtini (AD),
Swyddog Sgriwtini (SR),
Swyddog Pwyllgor (MEH).
- YMDDIHEURIADAU:** Dim
- HEFYD YN BRESENNOL:** Rheolwr Rhaglen, Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn – ar gyfer Eitem 4.
Prif Swyddog – Medrwn Môn – ar gyfer Eitem 5
-

1 YMDDIHEURIADAU

Ni dderbyniwyd unrhyw ymddiheuriadau.

2 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Datganodd y Cyngorydd Alun Roberts ddiddordeb personol mewn perthynas ag Eitem 5 oherwydd iddo wneud gwaith gwirfoddol yn ystod cyfnod clo'r pandemig Covid-19.

3 COFNODION

Cadarnhawyd fel rhai cywir, cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio a gynhaliwyd ar 11 Mawrth, 2020.

4 ADRODDIAD BLYNYDDOL – BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS 2019/20

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Rheolwr Rhaglen, Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn.

Adroddodd y Rheolwr Rhaglen, Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn, bod yr adroddiad wedi'i strwythuro i gyfeirio at gynnydd gwaith Is-grwpiau'r Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus a sefydlwyd. Mae gan y Bwrdd bedwar Is-grŵp fel a ganlyn:-

- **Is-grŵp Newid Hinsawdd**

Sefydlwyd yr Is-grŵp i annog cydweithio rhwng cyrff cyhoeddus a chymunedau lleol ar sut i ymdrin â bygythiadau i'n cymunedau yn sgil newidiadau hinsawdd yn y dyfodol. Nodwyd fod cyfres o weithdai wedi cael eu trefnu ond, oherwydd y pandemig Covid-19, ni fu modd eu cynnal. Mae'r Is-grŵp wedi nodi bod gwaith rhanbarthol yn cael ei wneud mewn perthynas â newid hinsawdd ac mae'r is-grŵp yn ymwybodol fod angen osgoi dyblygu gwaith a bod cyfle i ddysgu gan y naill a'r llall.

- **Is-grŵp yr Iaith Gymraeg**

Mae'r Is-grŵp wedi canolbwyntio'n bennaf ar gydweithio i gynyddu'r defnydd o'r iaith Gymraeg o fewn cyrff cyhoeddus yng Ngwynedd ac Ynys Môn. Yn benodol, mae hyn yn ymwneud â hyrwyddo'r iaith Gymraeg fel iaith ddewisol ar gyfer cyfathrebu'n fewnol yn y cyrff cyhoeddus, ac ar gyfer cyfathrebu â'r cyhoedd. Mae'r prosiect 'Arfer', dan arweinyddiaeth Prifysgol Bangor, yn edrych ar ddeall arferion siaradwyr sydd ddim mor hyderus neu gyfforddus yn defnyddio'r Gymraeg yn y gwaith. Mae'r Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus ar draws y rhanbarth yn derbyn grant gan Lywodraeth Cymru bob blwyddyn. Cynhaliwyd trafodaethau ynghylch defnyddio'r grant i ariannu astudiaeth a fyddai'n archwilio sut i ddefnyddio derbynfeydd mewn sefydliadau cyhoeddus i annog mwy o bobl i ddefnyddio'r iaith Gymraeg ac i hyrwyddo hynny. Yn anffodus, oherwydd y pandemig Covid-19, mae'r grant wedi cael ei dynnu'n ôl.

- **Is-grŵp Cartrefi ar gyfer Pobl Leol**

Mae gwaith yr Is-grŵp wedi parhau yn ystod y pandemig Covid-19 a'i gamau nesaf arfaethedig fydd gwerthuso'n llawn hyfywedd ariannol y datblygiadau

ynghlwm â'r safleoedd dan sylw, cyn cadarnhau sut orau i ariannu'r datblygiadau a'r amserlen ar gyfer cychwyn y gwaith. Bu'r Is-grŵp yn trafod ei gynlluniau gyda Llywodraeth Cymru i sicrhau ei fod yn cyd-fynd â gweledigaeth y Llywodraeth ar gyfer tai arloesol a fforddiadwy. Cyflwynir adroddiad cynnydd yng nghyfarfod nesaf y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

- **Is-grŵp lechyd a Gofal**

Cyfrifoldeb yr Is-grŵp yw goruchwyllo'r ffrydiau gwaith/prosiectau canlynol: Oedolion, Plant, Anableddau Dysgu, lechyd Meddwl a Thrawsnewid Cymunedol. Mae'r ffrydiau gwaith hyn yn cyd-fynd â meysydd blaenoriaeth y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ar gyfer integreiddio. Adroddwyd y cynhaliwyd cyfarfod o'r Is-grŵp ar 7 Gorffennaf. Pwrpas y cyfarfod oedd adolygu cylch gorchwyl y grŵp, yn dilyn Covid-19, a chytunwyd bod blaenoriaethau'r is-grŵp wrth adfer yn dilyn y pandemig wedi newid. Cynhaliwyd gweithdy gan yr Is-grŵp lechyd a Gofal ar 16 Medi i roi sylw i Gynllun Gaeaf Ardal y Gorllewin a'r ffrydiau gwaith sy'n codi o'r Grŵp lechyd a Gofal rhanbarthol.

Ystyriodd y Pwyllgor yr adroddiad a gwnaed y pwyntiau a ganlyn:-

- Gofynnwyd i ba raddau y mae ffrydiau gwaith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wedi cyfrannu at lesiant trigolion Ynys Môn a pha effaith mae'r gwaith wedi'i gael ar gymunedau lleol. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen fod cynnydd yr Is-grwpiau yn amrywio, ond hyd yn hyn mae'r Is-grwpiau wedi cyfrannu'n dda at lesiant trigolion yn y cymunedau lleol. Efallai bod rhai o'r canlyniadau presennol yn rhai meddal, ond mae eu hangen er mwyn gosod y sylfeini ar gyfer cyfrannu at lesiant hirdymor ein trigolion. Dywedodd y Prif Weithredwr fod y gwaith a wnaed gan Is-grŵp yr Iaith Gymraeg wedi canolbwyntio ar ymddygiad ieithyddol staff sydd ddim yn dymuno defnyddio'r iaith Gymraeg yn y gweithle, neu ddim digon hyderus i wneud hynny, a chynhaliwyd prosiect yn yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol i fynd i'r afael â'r mater hwn;
- Gofynnwyd pa wersi a ddysgwyd gan y Bwrdd yn sgil y cynnydd a wnaed hyd yn hyn a sut mae'r Bwrdd yn bwriadu defnyddio unrhyw wersi a ddysgwyd yn y dyfodol. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen fod y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn dysgu gwersi'n barhaus. Cynhaliwyd gweithdy'r wythnos ddiwethaf a chafodd y cyrff cyhoeddus gyfle i adrodd ar wersi a ddysgwyd yn sgil y pandemig. Dywedodd y Prif Weithredwr fod y gweithdy a gynhaliwyd yr wythnos ddiwethaf wedi ystyried dadansoddiad o'r sefyllfa a anfonwyd at sefydliadau partner ac a oedd wedi amlygu 40 o faterion sy'n bwysig i'n cymunedau. Roedd rhaid i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus drafod pob mater a phenderfynu a oedd rôl i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wrth ymateb iddynt. Nododd ei bod yn bwysig sicrhau nad yw'r awdurdodau lleol a'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn dyblygu gwasanaethau a bod angen pwyso a mesur pa gymorth ychwanegol all y Bwrdd ei gynnig i gymunedau lleol;
- Gofynnwyd pa mor effeithiol yw trefniadau monitro'r Bwrdd o ran sicrhau bod amcanion yn cael eu gweithredu o fewn yr amserlenni. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen fod Cadeiryddion yr Is-grwpiau'n adrodd yn chwarterol i'r Bwrdd. Felly, gall y Bwrdd fonitro gwaith yr Is-grwpiau yn unol â'r amcanion a'r amserlenni. Ychwanegodd mai diffyg adnoddau oedd y prif rwystr o ran gwneud cynnydd;

- Cyfeiriwyd at ail don bosib o'r pandemig a phroffwydoliaeth ddychrynlyd arbenigwyr iechyd sy'n cynghori Gweinidogion y Llywodraeth y gallai'r DU o bosib weld 50,000 y dydd o gleifion Covid-19 yn ystod y 4 i 6 wythnos nesaf. Gofynnwyd beth fyddai rôl y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus pe gwirededwyd y broffwydoliaeth honno. Dywedodd Arweinydd y cyngor y cynhaliwyd gweithdy'r wythnos ddiwethaf (y cyfeiriwyd ato'n barod) lle trafodwyd yr ymateb i'r holiadur ynghylch rôl y Bwrdd mewn perthynas â gofynion cymunedau lleol pe gwelir ail don o'r pandemig yn digwydd;
- Dywedodd y Pwyllgor y byddent wedi dymuno gweld rhestr o gyflawniadau'r Is-grwpiau yn yr Adroddiad Blynyddol;
- Gofynnwyd beth fydd blaenoriaethau'r Bwrdd ar gyfer 2021/22. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen fod amcanion y Bwrdd a'r meysydd blaenoriaeth yn parhau i fod yn berthnasol;
- Dywedodd un o'r Aelodau fod Llywodraeth Cymru wedi sefydlu Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus a'i fod o'r farn y dylai'r blaenoriaethau a nodir yng nghylch gorchwyl y cyfryw fyrddau fod yn swyddogaethau i bob awdurdod lleol. Dywedodd Arweinydd y Cyngor ei bod yn derbyn fod y Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus yn sefydlu eu hunain ar hyn o bryd, ond oherwydd bodolaeth y byrddau hyn mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn rhoi pwysau ar Awdurdodau lechyd i weithio ar lefel ranbarthol a gweithio'n agosach ag awdurdodau lleol. Dywedodd hefyd fod y Bwrdd wedi caniatáu i sefydliadau partner nodi tir datblygu posib sydd yn eu meddiant ar gyfer tai cymdeithasol. Dywedodd y Prif Weithredwr, oni bai am y gwaith rhanbarthol y mae'r Bwrdd wedi'i wneud mewn perthynas â'r laith Gymraeg (drwy'r rhaglen 'Adfer' ar y cyd â Phrifysgol Bangor), a blaenoriaethau tai o fewn cymunedau lleol, ni fyddai'r materion hynny wedi cael sylw teilwng. Dywedodd y byddai cyflawniadau yn cael eu cynnwys yn adroddiad nesaf y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

PENDERFYNWYD nodi cynnydd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

5 YMATEB Y CYNGOR I'R ARGYFWNG COVID-19

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Prif Weithredwr mewn perthynas ag ymateb y Cyngor i'r pandemig Covid-19 hyd yn hyn, yn unol â'i gyfrifoldebau dan Ddeddf Argyfyngau Sifil Posib 2004, o ran paratoi ar gyfer argyfwng a chydlynu'r ymateb ar lefel leol.

Dywedodd y Prif Weithredwr fod yr ymateb i'r pandemig yn parhau ac y bydd pawb yn wynebu cyfnod ansicr a heriol. Er bod y Cyngor wedi canolbwyntio'n bennaf ar ymateb i'r argyfwng Covid-19, yn ystod yr wythnosau diwethaf bu'n cynllunio rhaglen adfer ac yn gwneud cynlluniau i ailagor gwasanaethau cyhoeddus yn raddol. Cyfeiriodd y Prif Weithredwr at y gwaith ardderchog a wnaed gan staff, aelodau etholedig a sefydliadau partner yn y cymunedau.

Cyflwynodd y Dirprwy Brif Weithredwr adroddiad manwl mewn perthynas ag ymateb y Cyngor i'r pandemig a gwaith ar y cyd â'r trydydd sector. Cyfeiriodd yn benodol at:-

- **Trefniadau Llywodraethu** - rhoddwyd trefniadau llywodraethu ar gyfer y cynlluniau argyfwng ar waith yn genedlaethol, yn rhanbarthol ac yn lleol i arwain yr ymateb i'r pandemig. Ar lefel ranbarthol, mae hyn wedi'i arwain a'i gydlynu

gan y Fforwm Gwytnwch Lleol (lle mae'r sector cyhoeddus yn cydweithio) trwy'r Grŵp Cydlynu Strategol (GCS). Mae'r Cyngor wedi cyfrannu'n llawn at waith is-grwpiau thematig penodol sy'n adrodd i'r GCS ar lechyd a Gofal Cymdeithasol, Marwolaethau ychwanegol, y Cyfryngau a Chyfarpar Diogelu Personol (PPE).

- **Meysydd Risg Allweddol** – crëwyd cofrestr risg benodol o'r cychwyn cyntaf ac mae'n cael ei hadolygu a'i diweddarau bob wythnos. Mae'r risgiau allweddol wedi'u blaenoriaethu o ran amser ac ymdrech ac roedd y risgiau hyn yn cynnwys cartrefi gofal, profi ac olrhain cysylltiadau, cyfarpar diogelu personol, delio ag achosion, cefnogi teuluoedd bregus, yr effaith ar sefyllfa ariannol y Cyngor a'r effaith ar weithlu'r Cyngor.
- **Allbynnau'r Llif Gwaith Cymunedol (gan gynnwys mewnbwn Medrwn Môn a Menter Môn)**

Mae'r holl wasanaethau o fewn y Cyngor Sir wedi gweithio'n dda gyda'i gilydd er mwyn bodloni anghenion preswylwyr Ynys Môn yn ystod y pandemig, ac mae anghenion preswylwyr wedi amrywio'n sylweddol drwy gydol y pandemig. Mae'r cydweithio rhwng meysydd gwasanaeth allweddol wedi bod yn rhagorol yn ystod y cyfnod hwn, ac mae hyn wedi cynnwys darpariaeth gwasanaeth creadigol a gwahanol iawn. Yn Ynys Môn, sefydlwyd partneriaeth i ddarparu cymorth i bobl fregus yn ein cymunedau yn ystod wythnosau cyntaf y pandemig.

Sefydlodd y Cyngor linell ffôn ymateb brys benodol a oedd ar agor 7 diwrnod yr wythnos. Roedd gwybodaeth, cyngor a chymorth yn y cymunedau lleol ar gael drwy Bwynt Mynediad Sengl yn y gymuned a hwyluswyd gan Medrwn Môn a gyda chefnogaeth y Cydlynwyr Asedau Lleol (asiantiaid cymunedol sy'n cysylltu unigolion ag asedau a gwasanaethau cymunedol). Yn ystod y cyfnod clo, sefydlwyd dau fanc bwyd dros dro ar yr Ynys, un yn Llangefni a'r llall ym Mhorthaethwy trwy'r llif gwaith bwyd a oedd yn cynnwys y Gwasanaethau Tai, Banc Bwyd Ynys Môn a'r CAB. Roedd y banciau bwyd ychwanegol hyn yn gweithio ar y cyd â'r banciau bwyd sydd eisoes wedi hen sefydlu ac sy'n gweithredu yng Nghaergybi ac Amlwch. Yn ystod y cyfnod clo, a hyd at 28 Gorffennaf, dosbarthwyd 742 o becynnau bwyd o'r 4 banc bwyd sy'n gweithredu ar yr ynys. Sefydlodd Menter Môn, ar y cyd â bwyty Dylan's y prosiect Neges a oedd yn dosbarthu pecynnau bwyd i unigolion yn ystod y cyfnod. Hefyd, mae Medrwn Môn yn rhedeg Rhaglen Un Pwynt Mynediad a Phresgripsiynu Cymdeithasol o'r enw Linc Cymunedol Môn a ddefnyddiwyd i gydlynu elfen cefnogaeth gymunedol yr ymateb.

Gellir gweld canlyniad y gwaith partneriaeth rhwng Cyngor Sir Ynys Môn a Medrwn Môn yn adran 5.1.3 yr adroddiad.

- **Cydweithio o ran Profi a'r Strategaeth Profi, Olrhain a Diogelu (TTP)**

Cydnabu'r Cyngor fod ganddo rôl allweddol i'w chwarae o ran gweithgaredd haen leol yn unol â'r Canllawiau Cenedlaethol. Adolygodd yr Awdurdod y Strategaeth a chysylltodd ag Awdurdodau Lleol eraill, lechyd Cyhoeddus Cymru a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr i sefydlu prosiect peilot Olrhain Cysylltiadau ar yr Ynys i lywio datblygiad y drefn Profi, Olrhain a Diogelu Rhanbarthol. Mae tîm cyflogedig bellach wedi'i sefydlu i sicrhau bod y broses Olrhain Cysylltiadau yn cael ei gweithredu'n effeithiol tan fis Mawrth 2021. Nodwyd fod yr achosion o'r haint yn ffatri ddofednod 2 Sisters yn Llangefni wedi cael eu rheoli'n effeithiol ac nid ymledodd i'r gymuned.

- **Gwersi a Ddysgwyd a'r Ffordd Ymlaen**

Wrth ddelio ag unrhyw argyfwng a sicrhau bod y Cyngor yn datblygu ymhellach, mae angen pwysu a mesur ynghyd â dysgu a chasglu gwybodaeth allweddol i lywio cynlluniau ar gyfer y dyfodol. Cynhaliwyd ymarfer myfyrio a dysgu cychwynnol ddiwedd mis Mehefin 2020. Roedd hwn ar ffurf dadansoddiad SWOT (cryfderau, gwendidau, cyfleoedd a bygythiadau) a gwblhawyd gan bob aelod o'r tîm rheoli yn eu meysydd gwasanaeth ac a gasglwyd ynghyd mewn un ddogfen gan y Penaethiaid Gwasanaeth/Cyfarwyddwyr.

Croesawodd y Cadeirydd Brif Swyddog Medrwn Môn i'r cyfarfod a gofynnwyd iddi gyflwyno sylwadau ar y gwaith a wnaed ar y cyd â'r Awdurdod yn ystod y pandemig.

Dywedodd Prif Swyddog Medrwn Môn fod y gwaith partneriaeth rhagorol â'r Awdurdod dros nifer o flynyddoedd wedi bod yn fanteisiol o ran y gwaith a wnaethpwyd yn ystod y cyfnod ansicr yn sgil y pandemig Covid-19. Amlinellodd y gwaith ar y cyd mewn perthynas â Chynllunio Lle, Cysylltiadau Cymunedol a'r Cynllun Tro Da mewn cymunedau lleol a'r gwaith partneriaeth â Menter Môn.

Ystyriodd y Pwyllgor yr adroddiad a gwnaed y pwyntiau canlynol:-

- Gofynnwyd a oedd y Cyngor wedi blaenoriaethu a rheoli ei adnoddau'n effeithiol mewn ymateb i'r argyfwng. Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr fod angen i'r Awdurdod roi sylw i'r ymateb i'r argyfwng ac i barhau i allu darparu gwasanaethau hanfodol i drigolion yr Ynys. Nododd fod sicrhau cyfarpar diogelu personol i staff yr awdurdod a gwirfoddolwyr oedd yn cynorthwyo'r Cyngor yn holl bwysig ar gychwyn y pandemig. Bu'r Cyngor hefyd yn gweithio â busnesau lleol i sicrhau fod cyflenwadau hanfodol ar gael i gynorthwyo'r trydydd sector gyda'u gwaith mewn cymunedau lleol. Ychwanegodd fod y Cyngor wedi sefydlu ei raglen Tracio ac Orlhain ei hun sydd erbyn hyn yn gweithredu ar lefel genedlaethol. Roedd o'r farn fod y Cyngor wedi blaenoriaethu a rheoli ei adnoddau'n effeithiol;
- Gofynnwyd a fyddai'r Cyngor wedi ymateb yn wahanol i gynorthwyo cymunedau lleol a busnesau yn ystod yr argyfwng. Dywedodd Arweinydd y Cyngor fod cyfathrebu ar lefel genedlaethol yn bwysig ynghyd â dysgu gwersi gan yr awdurdodau lleol eraill. Dywedodd y Prif Weithredwr ei bod yn bwysig monitro'r data gan lechyd Cyhoeddus Cymru ac i herio'r data cenedlaethol ac i herio data hwyr;
- Cyfeiriwyd at densiynau cymunedol o ran twristiaid yn ymweld â'r Ynys. Gofynnwyd beth oedd y trefniadau cydweithio â'r Heddlu i liniaru'r tensiynau cymunedol hyn. Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr fod proses 3 haen ar gyfer ymateb i'r argyfwng. Mae'r Heddlu'n cadeirio'r Grŵp Ymateb a gwnaethpwyd gwaith ar lefel ranbarthol gan y grŵp. Rhannwyd gwybodaeth am waith yr heddlu ar yr Ynys drwy'r orsaf Heddlu lleol yn Llangefni ac mae Adran Gwarchod y Cyhoedd hefyd yn gweithio'n agos â'r heddlu wrth ymweld â busnesau ar yr Ynys i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â rheolau'r pandemig ar eu safleoedd;

- Nodwyd fod y bwrdd iechyd lleol dan bwysau i sicrhau bod digon o welyau ar gael i ddelio â'r pandemig ar gychwyn y pandemig. Dywedwyd fod nifer o bobl wedi cael eu rhyddhau o ysbytai lleol a'u hanfon i gartrefi gofal heb roi prawf am y firws iddynt yn ystod mis Mawrth ac Ebrill. Dywedodd Arweinydd y cyngor fod pryderon ynghylch pobl yn cael eu rhyddhau o'r ysbytai wedi cael eu codi yng Ngrŵp Arweinwyr Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a bu pwysau gwleidyddol i newid y polisi fel bob pobl yn cael eu profi cyn cael eu rhyddhau o'r ysbyty a'u symud i gartrefi preswyl a chartrefi gofal. Nododd fod yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol wedi rhoi trefniadau ar waith i gwrdd â rheolwyr cartrefi preswyl a chartrefi gofal yn rheolaidd a sefydlwyd tîm i gynorthwyo cartrefi i gynnal profion addas a rheolaidd. Dywedodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Dros Dro fod cartrefi'n darparu data yn wythnosol ar gychwyn y pandemig er mwyn adnabod achosion lle'r oedd pobl yn cael eu symud o'r ysbytai i gartrefi;
- Gofynnwyd pa brosesau sydd mewn lle i ddiogelu'r bobl fwyaf bregus ar yr Ynys nad oeddent wedi manteisio ar y banciau bwyd a help i gasglu presgripsiynau. Dywedodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Dros Dro nad oedd pawb a oedd wedi derbyn llythyrau gwarchod yn bobl a oedd wedi derbyn cymorth gan y Gwasanaethau Cymdeithasol yn y gorffennol a bod angen rhoi trefniadau mewn lle, gyda chymorth Medrwn Môn, i gysylltu â phob person ar yr Ynys a oedd wedi derbyn llythyr gwarchod er mwyn canfod beth oedd eu hanghenion. Nodwyd hefyd y byddai'r cynllun arbed swyddi (cynllun ffyrlo) yn dod i ben ym mis Hydref a bod posibilrwydd y byddai mwy o bobl angen gwasanaethau a ddarperir gan y Cyngor yn sgil hynny. Dywedodd y Prif Weithredwr fod oddeutu 29% o boblogaeth Ynys Môn wedi cael eu rhoi ar gynllun ffyrlo'r llywodraeth a bod pryder dybryd ynghylch beth fydd y Llywodraeth yn ei wneud i gefnogi'r bobl hyn pan ddaw'r cynllun i ben. Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr bod pryder y bydd pobl o bosib yn wynebu amddifadedd ac y byddai teuluoedd cyfan, gan gynnwys plant, yn wynebu'r sefyllfa honno, ac nid unigolion yn unig. Gall yr Awdurdod gefnogi'r bobl hyn drwy ei wasanaethau ond cyfrifoldeb Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU yw sefydlu cynllun arall i gefnogi pobl sydd wedi bod ar y cynllun ffyrlo neu i fuddsoddi mewn cynlluniau eraill;
- Gofynnwyd cwestiynau ynghylch cadernid y Cyngor wrth gynllunio ar gyfer yr Adferiad. Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr fod trefniadau wedi eu gwneud yn ystod yr haf i baratoi Cynlluniau Adfer ond mae wedi dod i'r amlwg yn ystod y bythefnos ddiwethaf fod ail don o'r pandemig yn debygol. Ychwanegodd fod drafft aeddfed o'r Cynllun Adfer Economaidd a Chynllun Adfer Twristiaeth wedi cael eu llunio. Ar hyn o bryd, mae'r gwaith yn canolbwyntio ar yr argyfwng a busnes arferol.

Roedd y Pwyllgor yn dymuno diolch i Swyddogion y Cyngor am y modd yr oeddent wedi delio â'r pandemig ac i ganmol ymateb y sefydliad o ran y gefnogaeth a roddwyd i fusnesau a chymunedau. Roedd y Pwyllgor yn dymuno diolch i Arweinydd y Cyngor hefyd am ei gwaith caled.

PENDERFYNWYD:-

- **Cytuno ar ei flaenoriaethau ar gyfer craffu ar feysydd o ymateb y Cyngor i'r argyfwng yn ystod 2020/21 a thu hwnt;**

- **Argymhell i'r Pwyllgor Gwaith fod y Byrddau Rhaglen yn cyflwyno adroddiadau cynnydd rheolaidd i'r ddau bwyllgor sgriwrtini ar gynllunio ar gyfer yr adferiad a pharatoi ar gyfer y normal newydd.**

6 BLAEN RAGLEN WAITH 2020/21

Cyflwynwyd – adroddiad y Swyddog Sgriwrtini.

PENDERFYNWYD nodi'r Rhaglen Waith o fis Hydref i fis Rhagfyr, 2020.

Daeth y cyfarfod i ben am 4.00 pm

**Y CYNGHORYDD GWILYM O JONES
CADEIRYDD**